

Liite kh 29.9.2025, TRE:306/00.05.03/2025

Kaupunginhallituksen vastaus tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessaan vuodelta 2024 esittämiin huomioihin

Tampereen kaupungin tarkastuslautakunta on antanut arviointikertomuksensa vuodelta 2024, ja kaupunginvaltuusto on käsitellyt sen kokouksessaan 19.5.2025, § 56. Kaupunginvaltuusto velvoitti kaupunginhallitusta ja lautakuntia ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta sekä raporttoimaan näistä valtuustolle lokakuun 2025 loppuun mennessä.

Konsernihallinnon strategiayksikkö on pyytänyt vastaukset tarkastuslautakunnan esittämiin huomioihin ja laatinut niistä tämän koosteen. Vastauksista käyvät ilmi toimenpiteet, joihin on jo ryhdytty tai joihin ryhdytään arviointikertomuksessa esitettyjen huomioiden johdosta. Annetut vastaukset on valmisteltu virkamiestyönä. Annetut vastaukset esitetään tässä koosteessa kokonaisuudessaan lyhentämättöminä.

Sisällys

1. Tarkastuslautakunnan arviointi valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutumisesta 1
2. Tarkastuslautakunnan arviointi mielen hyvinvoinnin vahvistamisesta 3
3. Tarkastuslautakunnan arviointi hulevesitulviin varautumisesta 4

1. Tarkastuslautakunnan arviointi valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutumisesta

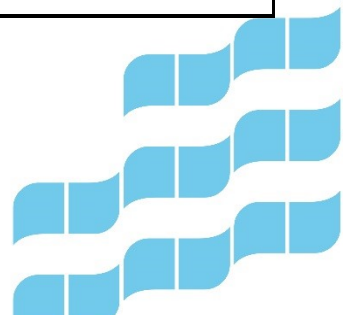
S. 21, kaikkia yhtiöitä koskevat tavoitteet

Tarkastuslautakunta: ”Hallintosäännön mukaan konsernijaosto valmistelee tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden tavoitteet. Hallintosäännön mukaan konsernijaosto myös ohjaa yhtiöitä toimimaan tavoitteiden mukaisesti. Talousarvion tavoitteita käsittelevässä luvussa kuitenkin todetaan, että kestävä kaupunki -palveluryhmä vastaa kaupungin ilmastotavoitteisiin liittyvien asioiden valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista. Vastaavasti talousarviossa todetaan, että kestävä kehityksen kaupunkitasoista kokonaisuutta koordinoi ja kehittää strategia- ja kehittämisyksikkö.”

Lausuntoa pyydetään:

- 1) *Onko ilmastotavoitetta ja kestävä kehityksen tavoitetta koskeva vastuunjako selvä?*
- 2) *Mikä kaupungin taho vastaa näiden tavoitteiden asettamisesta, seurannasta ja raportoinnista?*
- 3) *Mikä taho vastaa tytäryhtiöiden tiedottamisesta ja ohjaamisesta?*

Lausunnon antaja: Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, ympäristöpäällikkö Kati Skippari ja strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, ympäristöpäällikkö Kati Skippari ja strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki:

1. Onko ilmastotavoitetta ja kestävän kehityksen tavoitetta koskeva vastuunjako selvä?

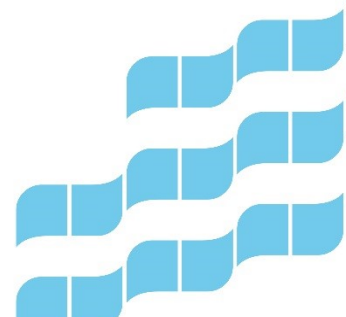
”Vastuunjako on selvä. Omistajaohjaus vastaa yhtiöiden tavoitteiden kokonaisuudesta ja strategiayksikkö ja kestävä kaupunki -palveluryhmä tukevat omistajaohjausta tässä sisällöllisesti. Kestävä kaupunki -palveluryhmä vastaa talousarviossa esitetyn mukaisesti kaupungin ilmastotavoitteisiin liittyvien asioiden valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista. Strategiayksikön vastuulla on koordinoita ja kehittää kestävän kehityksen kaupunkitasoista kokonaisuutta. Jotta konsernitason vastuullisuustyötä saadaan johdettua ja raportoitua yhdenmukaisesti, on yhteistyö omistajaohjauksen, strategiayksikön ja kestävä kaupunki -palveluryhmän välillä keskeistä.

2. Mikä kaupungin taho vastaa näiden tavoitteiden asettamisesta, seurannasta ja raportoinnista?

”Omistajaohjaus valmistelee yhtiöiden talousarviotavoitteet päätöksentekoon, informoi yhtiöitä kaikista tavoitteista, ohjeistaa ja koordinoi tavoitteiden raportointia sekä koostaa yhtiöiden tavoitteiden toteumista yhteenvedon konsernijaostolle tilivuoden päättymisen jälkeen. Konserniyhteisöille asetetut ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteet sekä niiden toimeenpanon seuranta ovat tärkeä osa näiden asioiden laajempaa kaupunkitasoista edistämistyötä. Tästä raportoidaan päätöksentekijöille ja sidosryhmille myös erikseen. Kestävä kaupunki -palveluryhmä vastaa kaupunkitasoisten ilmasto- ja ympäristötavoitteiden asettamisesta ja ohjaa tiedon kokoamista ja esittämistä näistä mm. kaikille avoimeen Tampereen ilmasto- ja ympäristövahtiin. Lisäksi palveluryhmä koordinoi yhdessä talousyksikön kanssa tilinpäätöksen toimintakertomukseen sisältyvää ympäristöerien raportointia (ns. ympäristötilinpäätös) ja kaupungin ilmastobudjettia. Strategiayksikkö puolestaan koordinoi ja kehittää kestävän kehityksen kaupunkitasoista strategista kokonaisuutta, johon liittyvä viestintä ja raportointi pitää sisällään myös konserniyhteisöjen toimintaa.”

3. Mikä taho vastaa tytäryhtiöiden tiedottamisesta ja ohjaamisesta?

”Omistajaohjauksen tehtävänä on käydä tytäryhtiöiden kanssa niille asetetut talousarviotavoitteet läpi ja ohjata yhtiöiden toimintaa tarvittaessa. Konserniyhtiöiden vastuullisuustyön tueksi tarjotaan tarpeen mukaan kaupungin eri toimijoiden yhteistyössä koulutusta ja neuvontaa. Lisäksi konserniyhteisöjen ja kaupunkitoimijoiden välillä toimii vastuullisuustyötä tekevien asiantuntijoiden verkosto, joka käsittelee konsernin vastuullisuustyön teemoja tapaamisissaan. Vastuullisuustyö on laaja kokonaisuus ja teemojen johtamisen kannalta keskeistä on eri osapuolten onnistunut yhteistyö.”

2. Tarkastuslautakunnan arviointi mielen hyvinvoinnin vahvistamisesta

Sivu 31, hyvinvoinnin kehitysohjelma

Tarkastuslautakunta: ”Hyvinvoinnin kehitysohjelman yksi tavoite on muodostaa nuorten mielen hyvinvointia edistävien tahojen ekosysteemi. Ohjelman tarkoitus ei ole uusien palvelujen perustaminen, sillä niitä on paljon jo nyt. Tarkastuslautakunnan toteuttaman kyselyn perusteella tavoite on tarkoituksenmukainen, sillä lukuisten palvelujen kokonaisuutta kuvattiin pirstaleiseksi.”

Lausuntoa pyydetään:

- 1) Miten nuorten hyväksi toimivan ekosysteemin rakentaminen on edennyt.**
- 2) Miten ekosysteemi parantaa nuorten hyvinvointia vahvistavien palvelujen vaikuttavuutta?**

Lausunnon antaja: Johtaja Lauri Savisaari ja ohjelmapäällikkö Mika Vuori

Johtaja Lauri Savisaari ja ohjelmapäällikkö Mika Vuori:

1. Miten nuorten hyväksi toimivan ekosysteemin rakentaminen on edennyt?"

”Nuorille hyvinvointia yhdessä tekemällä -hankkeessa rakennettu nuorten mielen hyvinvoinnin edistämisen ekosysteemi aloitti toimintansa vuonna 2024. Kehittämistyöhön ovat kaupungin toimijoiden lisäksi sitoutuneet Pirkanmaan hyvinvointialue, Kansaneläkelaitos, Tampereen korkeakouluyhteisö ja Artteli-kumppanuusyhdistys ry, jotka yhdessä muodostavat ekosysteemin ytimen ja ohjausryhmän. Lisäksi kehittämistyön laajempaan ekosysteemiin liittyy muun muassa eri toimijoiden hankkeita, joiden tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Ohjausryhmälle on järjestetty vuoden 2024 ja 2025 aikana kokousten lisäksi dialogisia keskusteluja, joilla on edistetty hankkeen toteutusta ja luotu pohjaa ekosysteemin yhteisten tavoitteiden muodostamiselle. Ekosysteemin rakentamisessa siirrytään syksyllä 2025 laajentumisen vaiheeseen. Hankekauden jälkeisten yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden muodostamisessa hyödynnetään hankkeessa toteutetun ihmiskeskeisen vaikuttavuuslaskentaan tuloksia. Ekosysteemin laajentumisessa huomioidaan myös Tampereen lapsiystävällinen kunta kehittämisvuoden 2025–2026 tavoitteen 5 (Kaupungin lasten ja nuorten palveluissa edistetään systemaattisesti lasten ja nuorten positiivista mielenterveyttä eli mielen hyvinvointia sekä ennaltaehkäistään mielenterveyden ongelmia.) toimenpiteiden toteutus.”

2. Miten ekosysteemi parantaa nuorten hyvinvointia vahvistavien palvelujen vaikuttavuutta?

”Ekosysteemi tuottaa ja jakaa tietoa nuorten hyvinvoinnista ja toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Hyvinvoinnin kehitysohjelman hyötytavoitteita toteuttava Nuorille hyvinvointia

yhdessä tekemällä -hanke on tuottanut ekosysteemitomijoiden tukemana tilannekuvan nuorten aikuisten (18–28-v.) hyvinvoinnista, joka on julkaistu osana Tampereen kaupungin hyvinvointikertomusta 2021–2025. Sen pohjalta ollaan laatimassa hyvinvointisuunnitelmaa 2026–2029. Lisäksi hanke on toteuttanut (12/2024–09/2025) yhdessä ekosysteemitomijoiden kanssa ihmiskeskeisen vaikuttavuuslaskennan kahdesta mielen hyvinvoinnin keskeisestä haasteesta: nuorten yksinäisyydestä ja uupumisesta. Laskennan selvityksen pohjalta on annettu seuraavat toimenpidesuosituksia nuorten yksinäisyyden ja uupumisen ehkäisemiseen ja hoitoon: varhaisten riskitekijöiden tunnistamisen tehostaminen ja riskeihin ajoissa puuttuminen, yhteisöllisten palvelujen kehittäminen yhdessä nuorten ja heidän verkostojensa kanssa, nuorten tavoittamisen ja palvelujen saavutettavuuden parantaminen, tuen kohdentaminen siirtymävaiheisiin, panostuksen kohdentaminen ennaltaehkäisevään mielenterveystyöhön, nuoria tukevien toimijoiden yhteistyön vahvistaminen ja vaikuttavuustiedon hyödyntäminen resurssien kohdentamiseen ja tiedolla johtamiseen. Ekosysteemin avulla voidaan koordinoitusti suunnata toimenpiteitä nuorten hyvinvointiin liittyvien yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ekosysteemissä toteutettu yhteistyö, tieto toiminnan vaikuttavuudesta ja nuorten omat kokemukset yhdistettynä jaettuihin taloudellisiin panoksiin luovat parhaat edellytykset toimivalle palvelukokonaisuudelle.”

3. Tarkastuslautakunnan arviointi hulevesitulviin varautumisesta

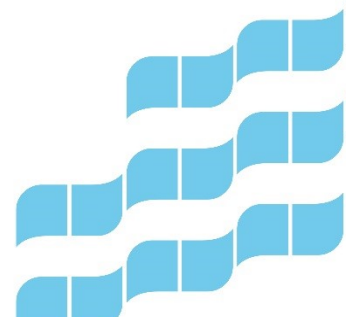
Sivu 46, riskit ja varautuminen

Tarkastuslautakunta: ”Kaupunki valmistelee hulevesiin liittyvää varautumissuunnitelmaa, joka valmistuu vuonna 2025. Viheralueet ja hulevedet -yksikön mukaan Tampere on Suomen ensimmäinen kaupunki, joka laatii erillisen varautumissuunnitelman hulevesiä varten. Suunnitelma kattaa mm. riskikohteet, vastuut ja häiriötilanteiden toimintaohjeet. Suunnitelmaa laadittaessa tunnistettiin 30 riskikohdetta. Osa kohteista on jo korjattu ja muille on laadittu alustavat korjaussuunnitelmat.”

Lausuntoa pyydetään: ***Miten varautumissuunnitelmassa tunnistettujen riskikohteiden korjaaminen on edennyt?***

Lausunnon antaja: Johtaja Mikko Nurminen ja suunnittelujohtaja Elina Karppinen

Johtaja Mikko Nurminen ja suunnittelujohtaja Elina Karppinen: ”Hulevesien varautumissuunnitelman luonnos on valmis, suunnitelma on viimeistelyssä ja valmistuu vuoden 2025 aikana. Varautumissuunnitelmassa tunnistettujen 30 riskikohteen toimenpiteiden edistymistä seurataan. Kohteet sijoittuvat eri puolelle kaupunkia ja toimenpiteet on arvioitu kunkin paikan tarpeiden perusteella olevan tilannetta korjaavia tai varautumisena tuleviin tilanteisiin.

Tähän mennessä mm. Viinikanojan vetoisuutta on parannettu ruoppaamalla ja yläpuoliselle valuma-alueelle on toteutettu useita hulevesien viivytyrakenteita. Toimenpiteillä on vaikutusta sekä Palvaanniemen että Messukylän golfkentän alueille. Virheellisiä viemäriiliitoksia on tunnistettu ja korjattu mm. keskustan alueella. Vesiuomia vetoisuuksia on parannettu poistamalla padottavaa ainesta ja virtauksensäätöpatoja on rakennettu tulvimisen estämiseksi. Useissa kohteissa on tilanteen tarkkailu ja/tai korjauksen suunnittelu käynnissä. Vireillä olevissa asemakaavoissa huomioidaan hulevesien hallinta osana kokonaissuunnittelua.”

